

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут цивільного захисту
Кафедра управління у сфері цивільного захисту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ ПРОЄКТАМИ
ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ**
обов'язкова загальна

за освітньо-науковою програмою
«Екстремальна та кризова психологія»

підготовки доктора філософії у галузі знань
05 Соціальні та поведінкові науки
за спеціальністю 053 Психологія

Рекомендовано кафедрою управління
у сфері цивільного захисту
на 2025-2026 навчальний рік
протокол від 21.08.2025, №1

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми
навчальної дисципліни «Управління науковими проєктами
та інтелектуальна власність»

2025 рік

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація

Навчальна дисципліна «Управління науковими проєктами та інтелектуальна власність» повинна сформуванати системне уявлення, щодо організації наукової діяльності та управління науковими дослідженнями і розробками. Ознайомити із загальною характеристикою нормативно-правової бази України у науковій сфері. Надати загальну класифікацію науковим проєктам, методам, механізмам управління науковими проєктами. Вивчити структуру державного управління науковою діяльністю і реалізацією державної політики у галузі науки. Ознайомити із об'єктами та суб'єктами авторського права. Вивчити майнові і особисто немайнові права авторів. Надати загальні поняття й ознаки об'єктів патентного права на: винахід; корисну модель; промисловий зразок, у тому числі, як розпоряджатися патентними правами. Надати поняття порушення прав інтелектуальної власності та видів юридичної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності.

Здобувачі вищої освіти повинні поглибити й узагальнити, системні науково-теоретичні знання з питань управління науковими проєктами та інтелектуальної власності, виявити в себе здатність самостійно застосувати отриманні знання, вміння та навички у науковій діяльності.

Інформація про науково-педагогічного працівника:

Загальна інформація	Хмиров Ігор Михайлович, доктор наук з державного управління (кандидат психологічних наук), доцент, доцент кафедри управління у сфері цивільного захисту
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнко, 8
E-mail	khmyrov_igor@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	державне управління, розвиток інноваційної діяльності, управління об'єктами інтелектуальної власності у науково-освітньому середовищі.
Професійні здібності	організація та управління науковими проєктами, координація дослідницьких команд, розроблення та експертиза наукових проєктних заявок, управління об'єктами інтелектуальної власності, комерціалізація результатів наукових досліджень, досвід експертної та викладацької діяльності.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Доктор наук з державного управління; кандидат психологічних наук. Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=h2E8xIMAAA-AJ&hl Профіль у ORCID: 0000-0002-7958-463X

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/time-table>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щовівторка з 14.00 до 16.00 В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни

Формування у здобувачів освіти системи знань та комплексу практичних умінь щодо організації наукової діяльності, використання пізнання та застосування логічних законів і правил у науковій діяльності, формування наукового типу мислення; розкриття значення захисту прав інтелектуальної власності, ознайомлення з основами інтелектуальної власності, висвітлення ролі інтелектуальної власності і наукової діяльності у вищому навчальному закладі, ознайомлення з національною нормативною базою в сфері інтелектуальної власності для ефективної реалізації наукового та інтелектуального потенціалу.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна, вечірня)
Статус дисципліни	обов'язкова загальна
Рік підготовки	2-й
Семестр	4-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- кількість модулів	1
- загальна кількість годин	90
- лекції (годин)	20
- семінарські заняття (годин)	24
- самостійна робота (годин)	46
- індивідуальні завдання	на вибір
- підсумковий контроль	Іспит

Передумови для вивчення дисципліни

Пререквізити: «Академічна іноземна мова», «Практикум з наукової комунікації», «Інформаційні технології та інструменти в психологічних дослідженнях».

Постреквізити: «Психологічна безпека персоналу екстремальних видів діяльності», «Науково-педагогічна практика» та публічний захист дисертації.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Екстремальна та кризова психологія» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	Абревіатура
Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці.	РН2
Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.	РН4
Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.	РН6
Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.	РН7

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	Абревіатура
Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ЗК3
Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.	ЗК4
Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень.	СК2
Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проєкти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.	СК3

Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ ПРОЄКТАМИ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

Змістовний модуль 1.

Управління науковими проєктами у закладах вищої освіти

Тема 1.1. Нормативно-правове забезпечення наукової діяльності

Управління науковими дослідженнями і розробками. Загальна характеристика нормативно-правової бази України у науково-технічній сфері. Структура державного управління науковою діяльністю і реалізації державної науково-технічної політики в Україні.

Тема 1.2. Загальна характеристика наукових проєктів

Поняття та загальна класифікація наукових проєктів. Процес управління науковими проєктами. Методи та механізми управління науковими проєктами. Компоненти діяльності та характеристика наукових проєктів. Роль і місце наукових проєктів у структурі інноваційного процесу.

Тема 1.3. Сучасні методологічні принципи і методичні прийоми наукового дослідження

Аналіз моделей і методів планування та управління науковими дослідженнями. Основні функції управління наукового дослідження. Основні моделі організації управління науковими дослідженнями.

Тема 1.4. Специфіка наукових проєктів у закладах вищої освіти і модель системи управління науковими проєктами

Мета наукової діяльності ЗВО. Класифікація наукових проєктів у ЗВО. Основні етапи функціонування системи управління науковими проєктами. Механізми та завдання управління науковими проєктами у ЗВО.

Тема 1.5. Моделі та методи управління науковими проєктами у закладі вищої освіти

Порядок оцінювання результатів наукових проєктів. Планування портфелю наукових проєктів. Розподіл ресурсів в наукових проєктах. Порядок стимулювання виконавців наукових проєктів.

Тема 1.6. Планування та реалізація наукових проєктів у психології

Організація, методологічне забезпечення та управління науковими проєктами у психології. Планування експериментальних і теоретичних психологічних досліджень. Формування дослідницької команди та розподіл ролей. Дотримання академічної доброчесності та професійної етики. Представлення і впровадження результатів психологічних досліджень у наукову й освітню практику.

Змістовний модуль 2.

Захист прав інтелектуальної власності в управлінні науковими проєктами

Тема 2.1. Поняття інтелектуальної власності і система її правової охорони. Становлення законодавства України про інтелектуальну власність

Поняття інтелектуальної власності. Класифікація об'єктів інтелектуальної власності. Принципи та інститути охорони інтелектуальної власності. Історико-правові витoki становлення законодавства України про інтелектуальну власність та основні етапи його розвитку. Механізми реєстрації та охорони патентів, знаків для товарів і послуг, авторських прав та суміжних прав. Сучасні проблеми, виклики та перспективи розвитку правової охорони інтелектуальної власності в контексті інтеграції до Європейського Союзу.

Тема 2.2. Авторське право та суміжні права

Об'єкти авторського права. Суб'єкти авторського права. Майнові і особисто немайнові права авторів. Вільне використання творів. Строк дії авторського права. Розпорядження майновими авторськими правами і авторський договір. Поняття та різновиди суміжних прав. Строк дії суміжних прав. Колективне управління авторським правом і суміжними правами.

Тема 2.3. Патентне право. Оформлення патентних прав

Поняття й ознаки об'єктів патентного права: винахід; корисна модель; промисловий зразок. Розпорядження патентними правами. Суб'єкти патентного права: автори винаходів, корисних моделей, промислових зразків; патентовласники; спадкоємці; патентне відомство; апеляційна палата; представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені). Порядок і стадії оформлення патентних прав. Складання та подання заявки на видачу патенту. Міжнародна заявка на винахід (корисну модель), промисловий зразок. Розгляд заявки в патентному відомстві. Видача патенту. Особливості патентного права в Україні на секретний винахід і секретну корисну модель. Майнові і особисто немайнові права авторів винаходів, корисних моделей і промислових зразків. Обов'язки патентовласника. Передання майнових прав. Дostroкове припинення чинності прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок та визнання їх недійсними.

Тема 2.4. Захист прав інтелектуальної власності

Поняття порушення прав інтелектуальної власності. Види юридичної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності. Адміністративний порядок захисту прав: правова основа для оспорювання прав інтелектуальної власності в адміністративному порядку. Об'єкти інтелектуальної власності відносно яких здійснюється адміністративний порядок захисту прав. Органи, в яких здійснюється захист прав в адміністративному порядку. Засоби захисту. Адміністративна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності. Цивільно-правові засоби захисту прав інтелектуальної власності. Порядок захисту прав. Цивільно-правова відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності. Кримінальна відповідальність про порушення прав інтелектуальної власності. Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності відповідно до вимог визнаних у міжнародній практиці норм та правил (в рамках угоди TRIPS). Адміністративна процедура, цивільно-правові способи захисту прав, а також кримінальні процедури та штрафи, що можуть бути використані до порушників прав інтелектуальної власності.

Тема 2.5. Право інтелектуальної власності на наукове відкриття (на винахід, корисну модель, промисловий зразок)

Придатність винаходу для набуття права інтелектуальної власності на нього. Придатність корисної моделі для набуття права інтелектуальної власності на неї. Придатність промислового зразка для набуття права інтелектуальної власності на нього. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Суб'єкти права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Майнові права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Дострокове припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Правові наслідки припинення чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Відновлення чинності достроково припинених виключних майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Визнання прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок недійсними. Право попереднього користувача на винахід, корисну модель, промисловий зразок.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять (очна форма: денна, вечірня)

Назви модулів і тем	Кількість годин за формами навчання				
	усього	у тому числі			
		лекції	семінарські заняття	самостійна робота	Поточний контроль
Модуль 1. Управління науковими проєктами та інтелектуальна власність					
Змістовний модуль 1. Управління науковими проєктами у закладах вищої освіти					
Тема 1.1. Нормативно-правове забезпечення наукової діяльності.	9	2	2	5	Опитування, індивідуальні завдання
Тема 1.2. Загальна характеристика наукових проєктів	9	2	2	5	Опитування, індивідуальні завдання
Тема 1.3. Сучасні методологічні принципи і методичні прийоми наукового дослідження.	8	2	2	4	Опитування, індивідуальні завдання
Тема 1.4. Специфіка наукових проєктів у закладах вищої освіти і модель системи управління науковими проєктами.	8	2	2	4	Опитування, індивідуальні завдання
Тема 1.5. Моделі та методи управління науковими проєктами у закладі вищої освіти.	8	2	2	4	Опитування, індивідуальні завдання
Тема 1.6. Планування та реалізація наукових проєктів у психології	8	2	2	4	Опитування, індивідуальні завдання
<i>Разом за змістовним модулем 1</i>	50	12	12	26	
Змістовний модуль 2.					
Захист прав інтелектуальної власності в управлінні науковими проєктами					
Тема 2.1. Поняття інтелектуальної власності і система її правової охорони. Становлення законодавства України про інтелектуальну власність.	8	2	2	4	Опитування, індивідуальні завдання

Тема 2.2. Авторське право та суміжні права.	8	2	2	4	Опитування, індивідуальні завдання
Тема 2.3. Патентне право. Оформлення патентних прав.	8	2	2	4	Опитування, індивідуальні завдання
Тема 2.4. Захист прав інтелектуальної власності.	8	2	2	4	Опитування, індивідуальні завдання
Тема 2.5. Право інтелектуальної власності на наукове відкриття (на винахід, корисну модель, промисловий зразок).	8	-	4	4	Опитування, індивідуальні завдання
<i>Разом за змістовним модулем 2</i>	40	8	12	20	
Всього	90	20	24	46	

Орієнтована тематика індивідуальних завдань

Індивідуальні завдання можуть виконуватись здобувачами як під час семінарських занять, так і під час самостійної роботи. Формами виконання індивідуальних завдань є: написання, есе, дайджесту, аналітичного огляду, аналізу практичних та проблемних ситуацій, підготовка наукових проєктів та ін.

Тематика індивідуальних занять, що наведена у силабусі є орієнтовною. Здобувачам надається право вільного вибору теми індивідуальної роботи, що повинна відповідати таким критеріям, як: актуальність та відповідність завданням навчальної дисципліни.

1. Наука й наукові дослідження в сучасному світі.
2. Національна модель системи управління науковими проєктами.
3. Роль і місце наукових проєктів у структурі інноваційного процесу.
4. Специфіка проєктної діяльності в епоху діджиталізації.
5. Грантова діяльність у міжнародному освітньому та науковому просторі.
6. Вітчизняна практика реалізації наукових проєктів в інжинірингових школах та проведення конкурсів стартапів.
7. Виклики та перспективи державного регулювання наукової діяльності у сфері психології.
8. Управління ризиками у наукових проєктах в сфері психології.
9. Інформаційне та програмне забезпечення науковими проєктами у сфері психології.
10. Особливості та проблеми оцінки ефективності наукових проєктів у сфері психології.
11. Основні інститути права інтелектуальної власності.
12. Роль і значення інтелектуальної власності для України. Становлення і розвиток законодавства України в галузі інтелектуальної власності.
13. Система джерел правового регулювання відносин, пов'язаних з охороною і використанням об'єктів інтелектуальної власності.
14. Комерціалізація інтелектуальної власності.
15. Порушення прав інтелектуальної власності.

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується в таких формах: навчальні заняття за видами, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

В навчальній дисципліні використовуються такі методи навчання і викладання:

- *методи навчання за джерелами набуття знань*: словесні методи навчання (лекція, семінар, пояснення, бесіда); наочні методи навчання (ілюстрація, демонстрація); практичні методи навчання (практична робота);

- *методи навчання за характером логіки пізнання*: аналітичний; синтетичний; індуктивний; дедуктивний; традуктивний;

- *методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається*: проблемний виклад; частково-пошуковий;

- *інноваційні методи навчання*: робота з навчально-методичною літературою та відео метод; навчання з використанням технічних ресурсів; інтерактивні методи; методи організації освітнього процесу, що формують соціальні навички;

- *самостійна робота*.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: іспит; модульна контрольна робота; наукові проекти; стандартизовані тести; аналітичні звіти; презентація власних досліджень.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, виконання письмових завдань, практичних ситуацій тощо.

Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту.

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування навчальної дисципліни, формою підсумкового контролю якого є: іспит

Розподіл балів														
Модуль 1														
Поточний контроль та самостійна робота											Індивід. завдання	Підсумкова модульна робота	Іспит	Сума балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								
T1.1	T1.2	T1.3	T1.4	T1.5	T1.6	T2.1	T2.2	T2.3	T2.4	T2.5	до 10	T.Т. 1-2	до 20	100
до 5	до 5	до 5	до 5	до 5	до 5	до 5	до 5	до 5	до 5	до 5		до 15		

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті. Він передбачає оцінювання підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на відповідних заняттях та набуття навичок під час виконання відповідних завдань.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів):

5 балів – завдання виконане, відповідь вірна, наведено переконливу аргументацію.

4 бали – завдання виконане, відповідь вірна, але обґрунтування відповіді недостатнє.

3 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, допущені незначні помилки.

2 бали – завдання виконане частково, допущені значні помилки.

1 бал – завдання виконане на рівні окремих фрагментів.

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, самостійність виконання.

Модульна контрольна робота здійснюється шляхом написання аналітичного (проблемно-аналітичного) реферату з критичним оглядом сучасних наукових джерел та обґрунтуванням авторської позиції щодо певної наукової проблеми.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольної роботи (оцінюється в діапазоні від 0 до 15 балів):

15 балів – тема роботи розкрита в повній мірі з відображенням власної позиції автора та з дотриманням всіх вимог до виконання; проблема, яка розглядається, викладена повно, послідовно, логічно, з творчим підходом;

14-11 балів – тема роботи викладена досить повно, є певні недоліки у логіці викладу; робота відповідає вимогам до оформлення, але містить певні помилки;

10-6 балів – тема роботи розкрита частково, порушено логіку викладення матеріалу; робота містить помилки в оформленні;

5-1 бал – тема роботи розкрита на рівні окремих фрагментів, не має логічного викладу; робота містить численні помилки в оформленні;

0 балів – тема роботи нерозкрита або робота не виконана.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання та передбачає перевірку засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу дисципліни. Здійснюється шляхом складання здобувачами усного іспиту за екзаменаційними білетами встановленої форми, комплект яких повинен становити 120% від кількісного складу навчальної групи.

Зміст завдань екзаменаційних білетів формується відповідно до програми навчальної дисципліни, відповіді на які повинні відображати вільне володіння здобувачами обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміння застосовувати його на практиці, оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, виявляючи особисту позицію, вміння використовувати міжпредметні зв'язки.

Тривалість усного іспиту для одного здобувача не повинна перевищувати 0,5 години (з врахуванням часу на підготовку та відповідь здобувача). Для уточнення рівня володіння матеріалом дисципліни екзаменатор може задавати додаткові питання.

Здобувач допускається до складання іспиту, якщо він виконав усі види обов'язкових робіт, що передбачені робочою програмою дисципліни.

У разі отримання незадовільної оцінки, перескладання іспиту з дисципліни допускається не більше двох разів.

Критерії оцінювання знань здобувачів на підсумковому контролі (оцінюється від 0 до 20 балів):

20 балів – здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив поставлених завдань;

19-15 бали – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрив зміст поставлених завдань. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки;

14-10 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

9-1 балів – здобувач частково/фрагментарно володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки;

0 балів – здобувач не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту поставлених завдань.

У разі не згоди із результатом підсумкового контролю або порушенням процедури його проведення здобувач має право на їхнє оскарження. Порядок такого оскарження викладений у Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України.

Оцінювання самостійної роботи. Результати самостійної роботи спеціально не оцінюються, але виявляються під час діагностики знань з навчальної дисципліни. Навчальний матеріал дисципліни, засвоєний у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль, передбачений робочим навчальним планом, разом з іншим навчальним матеріалом дисципліни і оцінюється за критеріями відповідного підсумкового контролю.

Оцінювання індивідуальних завдань здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, контролюється під час модульного та підсумкового контролів.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань (оцінюється від 0 до 10 балів)

10-8 балів – здобувач використав актуальний матеріал з обраної теми реферату, систематизував його, обґрунтував, виклав матеріал у науковій та доступній формі головні змістовні положення.

7-5 балів – здобувач використав достатню кількість літературних джерел, але не систематизував інформацію, або зробив це формально, без обґрунтування.

4-1 бал – здобувач використав обмежений обсяг літературних джерел, порушив логічність викладу матеріалу, не надав відповідного обґрунтування.

0 балів – завдання не виконано або у роботі виявлено факти академічної недобросовісності.

Перелік завдань для підготовки до іспиту

1. Управління науковими дослідженнями і розробками.
2. Загальна характеристика нормативно-правової бази України у науково-технічній сфері.
3. Структура державного управління науковою діяльністю і реалізації державної науково-технічної політики в Україні.
4. Поняття та сутність управління проектами, об'єктивна необхідність управління проектами?
5. Елементи системи управління проектами, їх склад і взаємозв'язок.
6. Поняття та загальна класифікація наукових проєктів.
7. Процес управління науковими проєктами.
8. Методи та механізми управління науковими проєктами.
9. Компоненти діяльності та характеристика наукових проєктів
10. Основні показники та методи оцінки ефективності проєкту.
11. Внутрішні організаційні структури управління проєктом.
12. Регулювання договору підряду.
13. Бюджет проєкту, порядок його складання.
14. Поняття та види контролю за проєктом.
15. Роботи по забезпеченню якості проєкту.
16. Методи контролю якості проєкту.
17. Завдання керівника проєкту.
18. Роль керівника проєкту.
19. Роль і місце наукових проєктів у структурі інноваційного процесу.
20. Аналіз моделей і методів планування та управлінням науковими дослідженнями.
21. Основні функції управління наукового дослідження.
22. Основні моделі організації управління науковими дослідженнями.
23. Мета наукової діяльності ЗВО.

24. Класифікація наукових проєктів у ЗВО.
25. Основні етапи функціонування системи управління науковими проєктами.
26. Механізми та завдання управління науковими проєктами у ЗВО.
27. Порядок оцінювання результатів наукових проєктів.
28. Планування портфелю наукових проєктів.
29. Розподіл ресурсів в наукових проєктах.
30. Порядок стимулювання виконавців наукових проєктів.
31. Поняття інтелектуальної власності.
32. Основні інститути права інтелектуальної власності. Становлення і розвиток законодавства України в галузі інтелектуальної власності.
33. Система джерел правового регулювання відносин, пов'язаних з охороною і використанням об'єктів інтелектуальної власності.
34. Правове регулювання авторського права та суміжних прав.
35. Поняття та види об'єктів авторського права. Суб'єкти авторського права
36. Особисті немайнові права авторів. Майнові права авторів.
37. Строк дії авторського права.
38. Авторський договір та його види.
39. Поняття та види об'єктів суміжних прав.
40. Поняття та об'єкти патентного права. Суб'єкти патентного права.
41. Поняття й ознаки винаходу, корисної моделі, промислового зразка.
42. Порядок і стадії оформлення патентних прав. Особливості патентного права в Україні на секретний винахід і секретну корисну модель.
43. Майнові і особисто немайнові права авторів винаходів, корисних моделей і промислових зразків.
44. Обов'язки патентоволодільця.
45. Поняття комерційного (фірмового) найменування. Його ознаки. Суб'єкти прав на комерційне (фірмове) найменування.
46. Поняття й ознаки торгівельної марки. Правова охорона торгівельної марки. Оформлення прав на торгівельну марку.
47. Поняття географічного зазначення та його ознаки. Охорона прав на географічне зазначення.
48. Порядок реєстрації географічного зазначення. Права та обов'язки, що впливають з реєстрації географічного зазначення.
49. Правова охорона наукового відкриття.
50. Правова охорона раціоналізаторських пропозицій.
51. Правова охорона сортів рослин і порід тварин.
52. Правова охорона комерційної таємниці.
53. Захист прав на нетрадиційні результати інтелектуальної діяльності.
54. Правова охорона комп'ютерних програм і баз даних. Особливості правового регулювання окремих ресурсів Інтернет.
55. Товарні знаки, як доменні імена.
56. Вільне відтворення й адаптація комп'ютерної програми чи бази даних.
57. Поняття порушення прав інтелектуальної власності. Види юридичної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності.

58. Адміністративний порядок захисту прав: правова основа для оспорювання прав інтелектуальної власності в адміністративному порядку. Адміністративна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

59. Цивільно-правові засоби захисту прав інтелектуальної власності. Порядок захисту прав. Цивільно-правова відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

60. Кримінальна відповідальність про порушення прав інтелектуальної власності.

Політика викладання навчальної дисципліни.

1. Активна участь здобувачів вищої освіти в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

3. Недопустимість пропусків занять з неповажної причини.

4. Неприпустимість користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття без дозволу науково-педагогічного працівника.

5. Несвоєчасне виконання поставленого індивідуального завдання знижує критерії оцінювання на один бал.

6. Терміни захисту індивідуального завдання, терміни ліквідації заборгованості щодо індивідуального завдання та відсоток зниження оцінки визначаються науково-педагогічним працівником індивідуально з урахуванням якості підготовленого матеріалу та причин невиконання завдання.

7. Обов'язкове дотримання здобувачами вищої освіти політики добросовісності під час виконання самостійної або індивідуальної роботи.

8. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

9. Інші вимоги, що не суперечать законодавству України та нормативним документам Університету.

Рекомендовані джерела інформації

Нормативні документи

1. Стандарт вищої освіти України із спеціальності 053 Психологія для третього освітньо-наукового рівня вищої освіти. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. № 646.

2. Освітньо-наукова програма «Екстремальна та кризова психологія» для підготовки доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія. Харків: НУЦЗ України, 2024 (із змінами). 28 с.

Базова література

1. Авторське право та суміжні права в Україні. Їх захист та відповідальність : практ. посіб. / упоряд. : К.І. Чижмарь, Д.В. Журавльов. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 224 с.
2. Верзілін Д. О. Управління проєктами: навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 420 с.
3. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник ; за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374 с
4. Право інтелектуальної власності : підручник / О.І. Харитонов, Є.О. Харитонов, Т.С. Ківалова, В.С. Дмитришин, О.О. Кулініч, Л.Д. Романадзе та ін.] за заг. ред. О.І. Харитонової. К. Юрінком Інтер, 2018. 544 с.
5. Сазонець І.Л. Ковшун Н.Е. Управління науковими проєктами : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2021. 208 с.
6. Сусліков Л. М., Студеняк І. П. Управління науковими проєктами : навч. посіб. Ужгород : Говерла, 2019. 432 с.
7. Якименко І., Штефан Є., Лук'янихін В. Управління науковими проєктами : навч. посіб. Київ : НУХТ, 2022. 139 с.
8. Управління науковими проєктами та інтелектуальна власність: курс лекцій / Укладачі: І.М. Хмиров, А.П. Хряпинський. НУЗЦУ. 99 с.

Допоміжна література

1. Енциклопедія інтелектуальної власності ; за заг. редакцією Т.М. Дудіна. Запоріжжя : Гельветика, 2022. 580 с.
2. Єгорченков О. В., Єгорченкова Н. Ю., Катаєва Є. Ю. Азбука управління проєктами. Планування : навч. посіб. Київ : КНУ ім.Т.Шевченка, 2017. 117 с.
3. Корнієнко Б.Я. Практикум з управління проєктами: навч. посіб. КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 50 с.
4. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проєктами : підручник. Київ: ЦНЛ, 2019. 432 с.
5. Педагогіка фасилітації : навч.-метод. посіб. / Романовський О. Г., Грень Л. М., І.М. Хмиров та ін. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2023 150 с.
6. Попова Л.М., Хромов А.В., Шуба І.В. Інтелектуальна власність : підручник. Харків: «Федорко», 2021. 262 с.
7. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01 грудня 2022 р. № 2811-IX. URL: <https://surl.li/jolbnd>
8. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII. URL: <https://surl.li/fyyeim>
9. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10 лютого 1995 р. № 51/95-ВР. URL: <https://surl.li/llkiqb>
10. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3687-XII (із змінами). URL: <https://surl.li/qcniel>

Інформаційні ресурси

1. Бібліометрика української науки. URL : <https://nbuviap.gov.ua>.
2. Електронна бібліотека закладів вищої освіти ДСНС. URL: <https://elibrary.net.ua>.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbu.gov.ua>
4. Цифровий репозитарій наукових праць НУЦЗ України URL : <http://repositsc.nuczu.edu.ua>.
5. Open Library. Режим доступу: <https://openlibrary.org>
6. Open Science in Ukraine (OSU). Режим доступу: <https://openscience.in.ua>.
7. ORCID. URL : <https://orcid.org>.
8. ResearchGate. URL : <https://www.researchgate.net>.
9. Scopus. URL : <https://www.scopus.com>.
10. Web of Science. URL : <https://access.clarivate.com>.
11. Офіційний сайт Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент). URL : www.ukrpatent.org.
12. Official cite of World intellectual property organization. URL : www.wipo.int.
13. Official cite of European Patent Office. URL : www.epo.org.
14. Official cite of United States Patent and trademark office. URL : www.uspto.gov.
15. Офіційний сайт Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» Управління патентно-інформаційних послуг. URL : <http://iii.ua/uk>

Розробник:

доцент кафедри управління у сфері цивільного захисту
доктор наук з державного управління, доцент

Ігор ХМИРОВ